

Amerikaanse pluimveebedrijf met 100.000 kippen per stal.

Negen miljard vleeskuikens

Amerikaanse pluimveesector krabbelt overeind

Voor de Amerikaanse pluimveehouders was 2015 een rampjaar. De vogelgriep sloeg genadeloos toe met een economische schade van 3,9 miljard euro door exportbeperkingen en verminderde productie van eieren en vlees. Inmiddels krabbelt de sector weer overeind, maar de verwachting is dat de productie van pluimveevlees en eieren het export- en productieniveau van 2014 dit jaar en zelfs in 2017 nog niet zal bereiken. Toch blijft de VS met 3,7 miljard euro het tweede exportland - na Brazilië en voor Nederland - voor pluimveevlees.

De Amerikaanse vleeskuikenhoudery is een geduchte concurrent van Nederland, mede door de lagere prijs van Amerikaans pluimveevlees. Nederland moet met een exportwaarde van 2,3 miljard euro de Verenigde Staten voor zich dulden. Op de exportmarkt komen beide landen elkaar tegen in onder meer

Azië en Zuid-Afrika. De import en export van pluimveevlees tussen de landen is marginaal te noemen, al gingen vorig jaar wel meer eierproducten richting de VS. De concurrentie wordt vooral uitgevochten op prijs. Wat in Amerika gebeurt, heeft een directe impact op de prijs van vlees en eieren. Dat bleek duidelijke

lijk toen in 2015 de prijzen omhoog gingen door de vogelgriepuitbraak in Amerika. Nederland exporteert vooral binnen Europa. De grootste exportmarkt voor de VS is zonder twijfel Mexico. In het slechte jaar 2015 passeerde volgens US Poultry 1,5 miljoen ton kippenvlees en 337.000 ton kalkoenvlees de

landgrens. Daarna volgen op afstand landen als Canada, Hongkong, Angola en Japan. Zuid-Korea was voor de uitbraak één van de opkomende afzetmarkten voor Amerikaans pluimveevlees.

Sector fors gegroeid

In de afgelopen vier decennia is de pluimvee-productie- en export in Amerika ongelooflijk snel gegroeid. Werd er in 1975 nog maar 62.000 ton op een totale productie van 3,6 miljoen ton geëxporteerd, in 1990 was dat opgelopen naar 524.000 ton met een totale productie van 8,3 miljoen ton. Tien jaar later, in 2000, exporteerde de VS 2,2 miljoen ton op een totale productie van 13,6 miljoen ton. En in 2015 bedroeg het totale exportvolume 2,84 miljoen ton. In 2014 exporteerde de VS echter nog 3,3 miljoen ton en had 14,6 procent van de wereldhandel voor vers kippenvlees en 14,8 procent voor bevroren vlees in handen. Maar door de vogelgriep verloor het land een fors deel van haar export en buitenlandse afnemers. Veel markten waren vorig jaar voor Amerikaans pluimveevlees gesloten. In 2014 exporteerde het land nog 19 procent van haar totale productie. In 2015 is dat gedaald naar 16 procent door de afgenomen productie en exportbeperkingen. In totaal 32 landen verboden Amerikaans pluimvee en Amerikaanse eieren en dat zorgde voor een behoorlijke daling in exportvolume. Die afzetmarkten moeten weer teruggewonnen worden. Pas tijdens de eerste vier maanden van 2016 werd het verbod in de verschillende landen opgeheven en kon de export weer 'aansterken'. Hoewel de Amerikaanse pluimvee-industrie zich veel sneller heeft hersteld dan gedacht, is er voor de sector nog steeds veel werk aan de winkel om een aantal belangrijke markten, waaronder Zuid-Korea en China, helemaal te heropenen en de oorspronkelijke afzetvolumes terug te pakken. Volgens de laatste voorspellingen zal dit jaar

het exportvolume naar de 3 miljoen ton gaan en in 2017 richting de 3,1 miljoen ton. Het niveau van 2014 is dan nog niet gehaald. Overigens is het nog maar de vraag of de Verenigde Staten op hun eerdere exportniveau terug zullen komen. Met de aanstelling van Trump als president - straks in januari - is er een onzekere factor in de export bijgekomen. Trump is geen voorstander van vrije handelsverdragen en ziet geen heil in TTP (verdrag met Azië) en TTIP (verdrag met Europa). Dat zou wel eens een obstakel kunnen zijn om de afzetmarkten weer te heroveren. Maar Trump heeft inmiddels ook al laten zien dat hij heel gemakkelijk van zijn verkiezingsretoriek en beloften kan afstappen. Dat zorgt ervoor dat elke voorspelling over de invloed van zijn presidentschap op de afzetmarkt, weinig waarde heeft.

Negen miljard kuikens

Na China zijn de Verenigde Staten de grootste producent van kippenvlees. Jaarlijks (2015) worden bijna 9 miljard vleeskuikens geproduceerd. De grootste afzetmarkt is de thuismarkt; meer dan 80 procent wordt door de Amerikanen zelf gegeten. In 2015 was het slachtleefijd gemiddeld 48 dagen met een levend gewicht van 2,8 kilogram. Volgens Amerikaanse kengetallen 17 dagen per kilogram ofwel 58,3 gram per dag. De voederconversie lag gemiddeld op 1,89 en het sterftecijfer op 4,8. Overigens loopt de Amerikaanse pluimveesector achter op Europa als het aankomt op antibioticagebruik, dierwelzijn en milieu. Maar ook in 'het land van de ongekende mogelijkheden' beseft men dat deze aspecten voor de toekomst steeds belangrijker worden. De vleeskuikens worden door 25.000 pluimveebedrijven gehouden, waarvan 95 procent van de productie door familiebedrijven wordt gedaan en vijf procent door integraties. Daarnaast zijn er bijna 5000 broederij- en fokbedrijven. Amerika telt 35 grote integra-

tiebedrijven, die het hele 'verticale' productieproces van kuiken tot afzet in eigen handen hebben. Ook zijn er bijna 190 slachterijen en vleesverwerkende bedrijven in het land actief. De hele sector biedt werk aan 280.000 mensen en indirect aan 1,3 miljoen mensen. In totaal verdient de sector 56 miljard euro, de winkelomzet is 85 miljard euro.

Georgia kippenstaat

De vleeskuikenindustrie is vooral in vijf staten geconcentreerd. Georgia - de kippenstaat van Amerika bij uitstek - voert de lijst aan met 1,3 miljard vleeskuiken (3 miljoen ton), gevolgd door Arkansas dat 1 miljoen vleeskuikens (2,7 miljoen ton) produceert. Alabama heeft ook 1 miljoen vleeskuikens, Mississippi telt 807.000 dieren en North Carolina zo'n 766.000. In het rijtje van vier grootste slachterijen, vleesverwerkers en tevens afzetorganisaties, staat Tyson die wekelijks 33 miljoen vleeskuikens slacht, op de eerste plaats. Pilgrim's staat op twee met wekelijks 29 miljoen kippen, Sanderson Farms neemt de derde plek in met bijna 18 miljoen slachtvlees per week en op plek vier staat Perdue Foods die wekelijks 13 miljoen kippen slacht. Daaronder komt nog een tiental bedrijven dat tussen de 10 en 5 miljoen kippen per week slacht. ■

Geen grote exporteur van eieren

De Amerikaanse leghennensector is aanmerkelijk kleiner dan die van de vleeskuikens. In 2015 werden er 83 miljard eieren voor de consumptie geproduceerd. Dat was 6 procent minder dan in 2014. Ook hier zorgde de vogelgriep voor een flinke daling in de productie. Van de totale productie gaat 57 procent direct naar de winkels, 30 procent vindt zijn weg naar de voedselverwerkende industrie, 9 procent naar cateringbedrijven plus restaurants, en 4 procent wordt geëxporteerd. Dit percentage is exclusief eierproducten uit de verwerkende industrie. In de export is de VS (nog) geen hele grote speler op de wereldmarkt. In totaal had de VS in 2015 288 miljoen leghen-

nen (8 procent minder dan in 2014). Gemiddeld leggen de hennen 276 eieren per opgezette hen en op de honderd leghennen worden per dag 78,2 eieren geproduceerd. Dit jaar ging het bij bijna 10 procent van de productie om biologische (4,5 procent) of kooivrije eieren (5,5 procent). Op dit moment zijn er 'slechts' 186 leghennenbedrijven met 75.000 leghennen of meer. Ze hebben ongeveer 99 procent van de productie in handen. Maar van deze bedrijven hebben 63 producenten meer dan 1 miljoen kippen en 17 bedrijven hebben meer dan 5 miljoen hennen. De eierproductie is dan ook vooral een industrie van de 'big business'. De top tien van meest produce-

rende staten heeft ongeveer 40 procent van de totale productie in handen. Iowa staat met 45 miljoen leghennen met stip op nummer één, gevolgd door Ohio met 32 miljoen kippen. Indiana en Pennsylvania hebben beide respectievelijk 28 miljoen en 26 miljoen leghennen. De andere staten hebben tussen de 11 miljoen en 19 miljoen (Texas) leghennen.